TARUPETTÄI

KARULA RAHVUSPARGI INFOLEHT nr. 46 suvi 2011

Meie Jaanik

Jaanilaupäeva ja jaanipäeva tähistamine on üks Eesti traditsiooniderikkamaid tähtpäevi – see on ühtlasi nii töö- kui peotähtpäev. Lõuna-Eestis nimetati jaanipäeva „jaanik“. Pühad on erilised hõlmates tähtsaid elatusalasid, paeluvad pühalikkusega ning ei saa unustada maagiliste rituaalide rohkust.

(artikkel jätkub lk. 2)

- **Jaanipäeva kombed**
- **Ohtlik võõrliik – verev lemmalts**
- **Elektriliinide hooldustööd**
- **Karula – põhjamaade Amazonas**
- **Niitmine toob hakitud linnud**
- **Rebasemõisa küla tee-ehitus**
- **RMK annab rendile Karula rahvuspargi majutushoone**

TASUB TEADA

Meie Jaanik *(artikli algus esikaanel)*

Jaanipäeva nimetus pärineb rahvakalendrist ning tuleneb pühaku Johannese nimest. See on iidne suvepüha, aasta tähtsam püha. Jaanilaupäeval on tavaks käia saunas ja tingimata külastada surnuaial omaste haudasid. Lahkunud omaste haudade hooldamine ja kaunistamine ulatub eelkristlikku aega.

Jaanituld on seostatud päiksepüha- ja kultusega. Tule puhastava toime abil püütakse vabaneda kõigest halvast, eeskätt kurjadest üleloomulikest jõududest. Ühepere jaanituledele kogunesid kariloomad, pereliikmed ning sulased ja tüdrukud. Jaanitule suitsu peetakse tervendavaks, mistõttu oli tavaks juhtida piimakari ümber tule, inimestel aga käia läbi selle suitsu. Toimus ohvritoimingu ilmega sööming. Pärast oma jaanitule tegemist mindi ühisjaanitulele. Mida suuremaid rahvahulki jaanituli koondas, seda püsivam oli jaanitule asukoht ning sellest on tulnud Lõuna-Eestis ka Jaanimäe nimesid. Jaanitulel käimise maagilist otstarve tuleb välja regilaulude vahendusel – mis kutsuvad kokku inimesi lastest raukadeni tooma tulematerjali ning hoiatavad jaanitulel mitte osalejaid halva õnnega. Jaanikombestikule annab näo kiikede rohkus peoplatsidel. Meelelahutuseks oli kiikumine kiigelauludega, erinevad mängud koos vastavate lauludega, tants ja pillimäng. Õllejoomine jaanitule juures on vana komme – sellel on olnud ohvrijoogina oma roll täita. Ebatavalist mõjujõudu on omistatud jaanikastele – nii pidi jaanikastes kukerpalli viskamine ennetama seljahädasid, mis oli talurahva suurim probleem.

Jaanilaupäeval koju ja kiige juurde toodud kased kandsid erinimetust jaanikased, (nimetatud ka „meiudeks“) mis osutab, kui tähtsaks neid peeti. Lisaks lõkkeplatsile ehiti kaskedega ka tube, nagu suvitsepühade ajalgi. Noormehed viisid väljavalitu akna alla hommikuks armukase. Kaseoksi raiuti toodud puude küljest kohe ka jaanisauna viha jaoks. Vihtlemisel naha külge kleepunud kaselehtede abil sai armastust võita. Inimsaatuse ennustamine jaanilille abil on rahvusvahelise levikuga. Populaarseim viis on lillepärja padja või pea alla panek ööseks – siinkohal on oluline erinevate taimeliikide arv - 9. Sedasi võis vallaline neiu oma tulevast kaasat unes näha.

Enne õide puhkemist. *Foto: erakogu*

Enamus meist on kuulnud legendi sõnajalaõiest. Sõnajalaõis puhkeb jaaniööl lühikeseks ajaks ja annab oma noppijale rikkuse, õnne, kõigi lindude, loomade ja inimeste keele mõistmise võime, teadmised kõigi maailma asjade kohta. Sõnajalaõit tuli reeglina otsida üksinda, seejuures ei tohtinud pöörata tähelepanu häältele enda ümber ega kohkuda ka kõige koledamatest olenditest, kes lähedale kippusid. Ei tohtinud ka hüüdmise peale ringi vaadata ega sellele vastata. Leitud õis tuli viia kohe metsast välja.

Elatusaladest seostub jaanipäev kõige enam karjakasvatusega. Põhieesmärk on hea piimaanni taotlemine. Lõuna-Eestis toimus pärgadega ehitud karja kojutulekul pidulik karja vastuvõtmine ning jaanisõira ja muu meelehea üleandmine karjasele. Põllutöö peab jaanipäevaks tehtud olema ja algab heinategu. Jaaniheinal usuti olevat palju jõudu ning seda anti lehmadele talvel pärast poegimist.

Kui kägu kukub kaua pärast jaanipäeva, siis on oodata pikka ja sooja sügist. Kui ennem jaani parmu tapad, tuleb 9 asemele. Kui pärast jaani tapad parmu, jääb üheksa vähemaks.

Mingem siis kõik ikka jaanitulele, et halb õnn eemale peletada!

Eesti rahvakalender IV; Hiiemäe, Mall; 1985.
Eesti rahvakalendri tähtpäevade andmebaas: http://www.folklore.ee/Berta/

Allikate põhjal: Triinu Raam
Lüllemäe raamatukogu juhataja

Noppeid looduskaitse visioonikonverentsilt

Mai lõpus toimus meie vanima-Lahemaa- rahvuspargi 40. aasapäeva puhul looduskaitse visioonikonverents. Osalesid nii looduskaitseametnikud, vabaühendused, teadlased. Räägiti looduskaitsest Eestis ja mujal maailmas; Lahemaa kaitsmisest; konverentsi viimane veerand kulus rühmatöödele looduskaitse aktuaalsetel teemadel. Seal kõlanud mõtted ei puuduta ainuüksi Lahemaad, mis on olnud eeskujuks kõigi meie rahvusparkide arendamisel, vaid kõiki meie rahvusparke ning mõnegi kõlanud seisukoha üle on huvitav ka Karulas mõtiskleda.

Üks töögruppidest oli pühendatud meie rahvusparkide olulistele arengusuundadele. Milliseid alasid ja mis tingimustel peaks üldse rahvusparkideks määratlema? Looduskaitse-seadus ei anna liiga selgeid kriteeriume kaitsealade tüüpide eristamiseks, pigem on erinevused aimatavad. Rahvusparke iseloomustab loodus-ja kultuuriväärtuste kompleks suurel alal. Leiti, et just rahvusparkides peaks eelkõige hoidma ja säilitama Eestile omaseid väärtusi. Kindlasti on üheks rahvuspargi tunnuseks kultuuripärandi kaitse ja kohalik kogukond. Rahvuspargis peab ka kohalik elanik end hästi tundma ja rahvuspark ei tohi olla vaid külastajale suunatud. Arutati, et kaasaegses maailmas peaks rahvuspark toimima kui säästliku majanduse näidisala ning võiks olla ka ökosüsteemi teenuste hindamise pilootala.

Tõdeti, et rahvuspargid eristuks paremini, kui nendega tegeleks oma ajutrust või administratsioon. Looduskaitse korraldust arutanud töörühm sõnastas mõtte, et kuigi hetkel on looduskaitse korraldus jaotatud mitme eri asutuse vahel, pole järjekordse reformi tekitamine mõistlik –see tekitaks segadust, vähendaks efektiivsust ja mõjuks osalistele demotiveerivalt. Looduskaitse paremaks toimimiseks tuleb tagada olulistele valdkondadele piisavalt tööjõudu. Tõdeti, et praeguse mehitatuse juures ei oma kaitseala valitseja alade kohta piisavalt infot ning ei ole ka alade elanikele piisavalt lähedal ning rahvusparkidel ja teistel suure kohaliku kogukonnaga kaitsealadele tuleks moodustada ala koostöökogud.

Kolmandas töörühmas oli arutlusel kohalike kaasamine looduskaitses. Kaitseala valitseja ei peaks "suuremeelselt kaasama", vaid korraldama looduskaitset koostöös kohalike elanikega. Näiteks, et kohalikud ettevõtjad peaksid olema tööde teostajatena eelistatud. Kohalikud elanikud võiksid olla ka abiks järelvalvel, vaja on vastastikust usaldust.

Rühmatööde kokkuvõtteid saab lugeda Keskkonnaameti kodulehelt aadressil http://www.keskkonnaamet.ee/lahe/loodus/eesti-looduskaitse-visioonikonverents-rahvuspargid-looduskaitse-teerajajad/

Rühmatöö kokkuvõttetest noppis mõtteid:
Pille Tomson

Keskkonnaameti rahvusparkide töörühm

Keskkonnaameti regioonide juhatajad koordineerivad lisaks oma regiooni tööle igaüks ka mõnd sisuliselt olulist teemat. Keskkonnaameti Hiiu-Lääne regiooni juhataja Kaja Lotmani ülesandeks on seatud Eesti rahvusparkide rahvusparkide tervikliku toimimise süsteemi väljatöötamine. Selleks on Keskkonnaameti siseselt koondatud rahvusparkide töörühm, kuhu kuuluvad kõigi rahvusparkide – Lahemaa, Karula, Soomaa, Vilsandi ja Matsalu, esindajad ning ka spetsialistid regioonidest, kus rahvusparke pole. Kokku on selles töörühmas ligi 20 eri valdkonna spetsialisti. **Töörühm kutsuti kokku, et saada vastused sellistele küsimustele nagu:**

1. Kuidas eristuvad rahvuspargid teistest eesti kaitsealadest?
2. Mida on vaja teha rahvusparkide kaitsekorralduse tõhustamiseks?
3. Kas ja kus võiks eestis veel olla rahvusparke?
4. Kuidas parendada koostööd kohaliku kogukonnaga?

Töö käigus on tulnud arutlusse loomulikult ka erinevaid jooksvaid teemasid nagu rahvusparkide kodulehed, Lahemaa sünnipäev ja erinevad rahvusparkide projektid.

Rahvusparkide töörühmalt oodatakse vastuseid eelpool loetletud küsimustele 2011 aasta lõpuks.

Murel Merivee
Keskkonnaamet kaitse planeerimise spetsialis

Elektriliinide hooldamine/raadamine rahvuspargis

Siin-seal on näha hooldatud või raadamise teel laiendatud elektriliine. Tegevus on tõstatanud rida küsimusi. Näiteks- miks rahvuspargis selline tegevus?

Elektriliinide laius peab vastama Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26.03.2007 määrusele nr.19, mis määrab ära elektripaigaldise (nn. elektriliinide) kaitsevööndi ulatuse.

Vastavalt määrusele on näiteks 1 kuni 20 kV liini korral õhuliini kaitsevöönd mõlemal pool liini telge 10 meetrit.

Raadamist teostatakse seetõttu, et aja jooksul on liinide kaitsevööndid metsa pealekasvamise tõttu kitsamaks muutunud ja need viiakse vastavusse kehtiva korraga.

Iseküsimus on see, et kas kaitsealal võiksid liinide osas olla erandid ja et kas oleks võimalik olemasolevad õhuliinid viia maakaablisse või siis ka õhukaablisse mille kaitsevöönd oleks kordades väiksem (1-20 kV liini korral 3 meetrit).

Henno Peegel
Keskkonnaamet
Looduskasutuse spetsialist

Keskkonnaamet ootab teateid verevast lemmaltsast

Keskkonnaamet tellib tänavu ohjamiskava võõrliigi verev lemmalts *(Impatiens glandulifera)* ohjamiseks ja ootab teateid selle taime leiukohtadest üle Eesti. Kuigi Eestis on verev lemmalts massiliselt levinud vaid väga üksikutes kohtades, siis lähimaade Soome ja Rootsi praktikat arvestades võib ta invasiivseks muutuda ja kodumaised liigid välja tõrjuda.

Verev lemmalts Foto:Toomas Hirse

„Kui võõrliigi arvukus ja levik kujutavad ohtu keskkonnale, inimese tervisele või varale, koostatakse liigile ohjamiskava, mille eesmärgiks on olukorra kaardistamine ja tegevuste määratlemine. Näiteks on ohjamiskava koostatud karuputke võõrliikidele, mille põhjal käib nende liikide tõrje juba alates 2005. aastast," ütles Keskkonnaameti looduskaitse bioloog Eike Vunk.

Verev lemmalts on sarnaselt oma sugulasliigile (väikeseõiene lemmalts) väga kiire levikuga võõrliik ja võib kasvada kuni kahe meetri kõrguseks.

Oma erakordselt dekoratiivse välimuse – kõrge kasv ja roosad õied -tõttu on ta aianduses levinud. Verev lemmalts on väga vastupidav liik ja parimaks tõrjemeetodiks on hoolikas väljarohimine. Taime rohimine käsitsi on täiesti ohutu.

Rohitud taimi ei tohiks aga lihtsalt maapinnale jätta või suurde hunnikusse jätta, kuna ta suudab väga kergesti juured uuesti mulda ajada ja seemned valmitada.

Teateid vereva lemmaltsa leiukohtadest võib edastada nii Keskkonnaameti regioonide kontaktandmetel (www.keskkonnamet.ee) kui ka ameti üldmeili kaudu info@keskkonnaamet.ee

Eestis on registreeritud 947 võõrliiki ehk liiki, kes ei kuulu looduslikult meie kodumaiste liikide hulka. Nende ohtlikkus seisneb kohalikelt liikidelt ruumi ja ressursside äravõtmises, mille kaudu muudetakse ka liikide-vahelisi seoseid, toiduahelaid ja ökoloogilist tasakaalu jne. Äärmuslikult võivad võõrliigid kujutada ohtu ka inimese tervisele või varale. Võõrliikideks nimetatud taimi on Eestis 739 liiki.

Lisainfo: Eike Vunk, Keskkonnaameti looduskaitse bioloog, tel 4477380, 53345379, eike.vunk@keskkonnaamet.ee

Aet Truu
Keskkonnaameti pressiesindaja
tel 6272 195, 51 08854
aet.truu@keskkonnaamet.ee

NB! Karula rahvuspargi piires võib küsida infot ja teavitada vereva lemmaltsa levikukohtadest keskkonnahariduse spetsialisti telefonidel 782 8353, 525 1552 ning e-posti aadressil: tiia.trolla@keskkonnaamet.ee

ERF projekt: „Karula Rahvuspargi kaitsealuste liikide elupaikade taastamistööd“

Riigimetsa Majandamise Keskus sai 2010 aastal ERF meetme „Looduse mitmekesisuse säilitamine“ raames rahastuse projektile „Karula Rahvuspargi kaitsealuste liikide elupaikade taastamistööd“. Projekti eesmärk oli paigaldada Rebasemõisa küla teekohta 2 truupi, silla asemele rajada truup ja korrastada truupide kohal olevad teelõigud kuna endisele talukohale ja maaüksustele puudus korralik juurdepääs ning taastada 20 ha rohumaid.

Tehtavate tööde tulemusel on tagatud niitude jätkuv hooldamine ja kinnistute sihipärane kasutamine. Kohad, kus töid planeeriti olid kobraste poolt üle ujutatud ja lõhutud, hoolimata sellest, et sinna oli varasemalt juba paigaldatud uued plastik truubid ja remonditud teed. Seetõttu oli vajalik kasutada geotekstiili ja teha truupide pealsed mulded kõrgemad, kui varasemad teelõigud.

Projektis ettenähtud töid hakati ellu viima 2011 aasta kevadel, sellele eelnes aga pikk ettevalmistusperiood ja hangete läbiviimine vastavalt ERF-i meetme nõuetele. Tänaseks on tööd objektidel lõpetatud ja sellega tagatud juurdepääs kahele kinnistule millede kogu pindala on 302,12 ha. Rohumaad planeerib RMK anda rendile kohalikele ettevõtjatele.

Lisainfo telefonil: 503 0785 ning e-posti aadressil: silver.nakk@rmk.ee

Silver Näkk
RMK Looduskaitsespetsialist

HUVITAVAT

Karula – põhjamaade Amazonas

13.-16. juunini toimus Karulas rahvusvaheline seminar laager, mis oli üks järjekordsetest Euroopa Liidu kaasrahastatava projekti DRAGONLIFE ettevõtmistest. Laagrist võtsid osa projekti partnerid viiest Taani vallast: Hjørring, Vejle, Hillerød, Allerød ja Gribskov. Lisaks kahepaiksete ja selgrootute eksperdid Eestist, Taanis, Hollandist ja Leedust ning spetsialistid Keskkonnaametist.

Nelja laagripäeva jooksul uuriti Karula väikejärvede, kopra üleujutusalade ja lompidetiikide elustikku. Väliskülalisi, kellest mitmed olid Eestis esmakordselt, hämmastas Karula looduse mitmekesisus ja liigirikkus. Iga päev kohati uusi taime-, linnu-, liblika-, kiili ja putukaliike kes Taanis juba aastakümneid välja surnud – põhjuseks intensiivne põllumajandus, märgalade kuivendamine, jõgede kraavitamine. Tänu sellele, et Karulas on säilinud nii looduslikke metsaalasid, soo- ja rabalaike, metsajärvi, kopra üleujutusalasid, kui ka inimese poolt hooldatavaid nurmi, märgi niite, väikseid põllulappe ning madalaid lompe, ongi siinne loodus nii mitmekesine.

Suur-rabakiil *Foto: Keskkonnaamet*

Nii leiti Karula rahvuspargist kokku 45 kiililiiki, mis on rohkem kui tervest Taani riigist leida võib. Just looduse mitmekesisuse ja siinse suure liigirikkuse tõttu hakkasid taani külalised Karulat põhjamaade Amazonaseks kutsuma.

Riinu Rannap
Tartu Ülikooli Ökoloogia ja Maateaduste Instituudi teadur

Niitmine toob hakitud linnud

Mida varem algab põldudel niitmine, seda rohkem mõjutab see põllul pesitsevate lindude elu. Eelmistel nädalatel töötasid paljud niidukid. Masinate sabas kõndis valge-toonekurgi ja masinate kohal oli näha hädaldavaid väiksemaid linde, kes selle mürina seest kuidagi lahkuda ei tahtnud.

Keegi ei tea, kui palju rohu sees võis elu eest lipata rukkirääkusid. Kui räägul on alles munad pesas, jääb pesitsemine pooleli ja varjeta kurnast saab teiste lindude toit. Niidumasina kohal paaniliselt lendav põldlõoke saab peenekshakitud pojad.

Raierahu ja niidurahu. Riigimetsas lõppes eile pesitsevate lindude kaitseks kaheks kuuks kehtestatud raierahu. Niitmisrahust ei ole olnud juttugi. Pigem algab niitmistöö järjest varem. Lõuna-Eestis, kus ilm Põhja-Eestiga võrreldes kaks nädalat ees, hakati tänavu niitma mais. Rukkirääkudele on väga varajane niide ornitoloog Jaanus Eltsi sõnul ka selles mõttes halb, et see vähendab mai lõpul siia jõudvate rääkude pesitsemispaikasid.

Rukkirääk *Foto:* Ingmar Muusikus

Ornitoloogide hinnangul tuleks esimene niide teha ajal, mil lindude pojad on kasvanud piisavalt suureks, et masina eest ära liikuda. Eestis on esimese niite sobivaks ajaks 15. juuli. Tegelikult algab aga niitmine poolteist kuud varem ja kattub lindude aktiivse pesitsusajaga.

ELi põllumajandustoetused on Eestis põllumajandusmaastikel pesitsevate linnuliikide elu kehvemaks muutnud, kusjuures niitmist-silotegu peetakse üheks suuremaks mõjutajaks. Peale liiga varajase niitmisaja mõjutab linde see, et toetuse saamise nimel on kasutusse võetud maid, mis põllumajanduslikus mõttes põllumehele kasu ei too. Toetuste tulekuga hakkasid taas kaduma põllupeenrad.

Jaanus Elts räägib ka aina paremaks ja suuremaks muutunud masinatest ning võima-likult siledaks muude-tud rohumaadest. "Vana veneaegne traktor hüppas mättast üle, nii et põldlõokese pesa mätta taga jäi alles, aga kui uus masin siledaks muudetud rohumaal sõidab, ei jää seal enam midagi järele," ütleb Elts. Ka teevad moodsad masinad vähem müra — linnud ja põllumaastikul elavad loomad ei märka õigel ajal plehku panna.

Mõelge lindudele.

Rukkirääk on üks tuntumaid põllulinde, ent tegelikult pesitseb ja toitub põllumajandusmaastikel Eltsi andmeil 42 liiki. Peale selle liigid, kes pesitsevad mujal, kuid toituvad põllul. Tuntumatest lindudest on põllumajandusega seotud näiteks kiivitaja, suurkoovitaja, põldlõoke, aga ka kadakatäks, sookiur, metskiur, nurmkana, kõrkja-roolind, soo-roolind, kivitäks jt.

Põllulindude arvukus on kahanemistrendis terves Euroopas. Olukorra leevenduseks on soovitatud põllutöid tehes kasutada võtteid, mis hea tahte korral on võimalikud.

Lihtsaimad võtted on ornitoloogide soovitusel niitmine põllu keskelt väljapoole või servast serva, kindlasti mitte ringiratast. Kui niidetakse ringiratast, tuleks ala keskpaik jätta niitmiseks järgmisel päeval, et masina eest sinna põgenenud linnud-loomad lahkuda saaks.

"Kui vanasti heina tehti, oli lärmi, naised laulsid ja… rukkiräägud jõudsid kõik eest ära minna. Nüüd võiks kas või kilukarbid niiduki külge riputada, et masinat kuulda oleks," pakkus Jaanus Elts.

Lindude säästmise nippe

- Niida keskelt lahku või servast serva meetodil
- Pane tähele niidetaval alal liikuvaid loomi ja linde
- Niida haljaskesa, põllupeenraid, kaitseribasid ja looduslikke rohumaid võimaluse korral alates juuli keskpaigast
- Kui näed, et loomad jäävad niitmata saarekestele, peata traktor ja aja nad sealt ära
- Väldi põllu servadest sissepoole niitmist
- Väldi öösel niitmist

Allikas: brošüür "Põllumajandusmaastike loodushoid"

Viio Aitsam
Maaleht nr 24 (1236) 16. juuni 2011

TEGEMISI

Uus töötaja Karula rahvuspargis

Olen sündinud ja kasvanud Võrumaal Navi külas. Koolis käisin Võrus ja peale gümnaasiumi lõpetamist kolisin Tartusse, kus aastaid kunstivaldkonnas tööd tegin. Linnas elades sain aru, kuidas loodus minust lahti ei lase. Nii sai Räpina Aianduskoolis õpitud aiandust ja mõned aastad hiljem ka maastikuehitust. Alates 2010. aasta sügisest olen Maaülikooli tudeng ja õpin loodusturismi.

Minu suurimaks hobiks võin pidada dendroloogiat ehk maakeeli puu- ja põõsateadust. Kirgliku taimesõltlasena kollektsioneerin – Eestis põliselt kasvatatud talutaimi ja nendega seotud pärimust. Huvitavad taimed ja lood taimedest on alati oodatud!

Tiia Trolla *Foto: erakogu*

Karulasse sattusin ma saatuse tahtel. Viis-kuus aastat tagasi kolis siia minu vanim vend ja samal ajal tutvusin ka paljude toredate kohalikega, kellest on praeguseks saanud minu parimad sõbrad. Keel, kultuur, loodus ja tugev kogukond on see, mis mind siia tõi ja mille nimel olen ma nõus palju ära tegema, et see püsima jääks.

Kohata võite mind Karula rahvuspargi külastuskeskuses Ähijärvel, kus juba mõned nädalad töötan Keskkonnaameti keskkonnahariduse spetsialistina.

Tiia Trolla
keskkonnahariduse spetsialist

RMK praktikandid Karula rahvuspargis

Oleme Tartu Kutsehariduskeskuse I kursuse õpilased Sten Põder (Rekreatsioonikorraldus) ja Elar Visnapuu (Loodusturismi korraldus). Valisime praktika viieks nädalaks Karula rahvusparki, sest tahtsime võimalikult palju veeta aega looduses ja avardada silmaringi.

Meie juhendajaks oli Mati Urbanik. Peamiseks tööülesandeks oli RMK lõkkekohtade hooldamine ning infotahvlite ja teeviitade püstitamine. Saime ka näha huvitavaid kohti, kus varem käinud pole.

Praktika ajal ööbisime Karula rahvuspargis mis oli väga hea kuna ei pidanud iga päev eraldi kodu sõitma ning ligidal oli suur järv, ehk ei hakanud kunagi igav, saime käia kala püüdmas ja ujumas. Praktika oli väga huvitav ja mitmekesine ning meie jäime sellega rahule.

Sten Põder ja Elar Visnapuu
praktikandid

Loodusviktoriini võitjad käisid Karulas laagris

Pärnakuu teisel nädal vurasid bussid Karula rahvuspargi poole, et viia Ähijärve äärde kolmepäevasesse laagrisse loodus-viktoriinis silma paistnud koolinoored Põlva-, Valga- ja Võrumaalt.

Kolme päeva jooksul käidi bussi-ekskursioonil, kus tutvuti Karula mitmekesiste maastikega, sajandivanuseid puithooneid ning kuulati piirkonnaga seotud legende. Külastati Värtemäe mesindustalu, tutvuti pinnavormide tekkelooga kohaliku talumehe Mats Meriste juhendamisel. Kunstnik Epp Margna õpetas looduslikest materjalidest Karula mustrite tegemist ja Lilian Freiberg tutvustas laagrilistele magevee-elustikku. Varavalges käidi loodushääli kuulamas. Laagri põnevaim osa oli fotojaht, kus lapsed pidid fotode abil leidma looduses oleva punkti, selle humoorikalt üles pildistama ning pärast teistele esitlema. Eesti ühe parima loodusfotograafi Sven Začeki juhendamisel õpiti loodusfotograafia põhitõdesid ja hilisemal piltide analüüsil sai iga noorfotograaf tagasisidet. Sven valis välja ka laagri parima loodusfoto, mille autoriks oli Värska Gümnaasiumi neiu Jane Vako. Seejärel pandi kolmel päeval omandatud teadmised proovile viktoriinis.

Veiko Maastik, Margit Turb ja Tiia Trolla
keskkonnahariduse spetsialistid

INFO

RMK Karula teabepunkt
avatud E–P: 10-18

Ähijärve kontor avatud
E-R: 9-16

Aadress:
Ähijärve küla, Antsla vald,
66420 Võrumaa.
Telefon: 782 8350
www.keskkonnaamet.ee

loodusvaht 529 0388
teabespetsialist
5304 3504
maahoolduse spetsialist
5340 8012
looduskasutuse spetsialist
516 1479
keskkonnahariduse
spetsialist
525 1552

Karula pärimust

Kui mina lats olli sis tetti jaanituli ja sis tetti veel kiik ka üles, mis lihavõttes tetti. Noore tantseva, teiva tuld, kiikusiva. Vana tuliva ka. Igal talul taheti ka teha ikka tuli, aga noore leiva ka rohkem kokku, kutsuti pillimees. Mamma olli Kaagjärvel kasunu. Jaanilaupäeva õhtul minti kõrtsi, eestlase ja lätlase segi. Sinna tetti kõrtsi ette tuli. Kõrtil olli muusikamehe ka, tetti kõike lõbu. Lätlase kogu tee laulsiva „liiguo“ ja „liiguo“ iga sõna järel.

Alviine Ilsjan, 78 a. (1973)

RMK annab rendile Karula rahvuspargis majutushoone

Karula rahvuspargi külastuskeskuses paikneva majutushoone saatus on olnud juba pikemat aega lahtine. Nüüdseks on otsustatud, et majutusruumid antakse RMK poolt rendile ja rentniku üheks tingimuseks oleks tagada majutus eelisjärjekorras loodushariduse, keskkonnaseire, kaitsealadel kohalikku kultuuripärandit toetavate ja keskkonnakaitsega seotud ürituste ning projektide tarvis. Samas peaks rentnik võimaldama öömaja saada ka tavakülastajal ja matkajal. Kuna täpsemad rendilepingu tingimused pole lehe ilmumise ajaks veel selgunud, soovitame maja rendile võtmisest huvitatutel endast märku anda ja saata oma kontaktid RMK Lõuna piirkonna kinnisvarahaldurile Lily Kasele aadressile lily.kask@rmk.ee Täpsete renditingimuste selgumisel saab kinnisvarahaldur teiega ühendust võtta ja saata need soovijatele tutvumiseks.

Kaidi Jõesalu
RMK teabespetsialist

Karula rahvuspargis toimub

16.juuli kell 11.00 Traditsiooniline käsitööpäev – „Puupäev“ Oma ala meistrid tutvustavad erinevaid käsitööoskusi. Samuti ootame kõigi kohalike käsitöömeistrite omaloomingut, et neid teistelegi näidata ja soovi korral ka müüa. **Täpsemat infot saab telefonidel 782 8350; 5304 3504 või aadressil karula.teabepunkt@rmk.ee**

MTÜ Kaikamäe üritused:

30.07. Ähijärvel „Võrkpallipäev“
21.08. Kaikamäel „Spordipäev“

Spordiklubi Karula poolt 2011.aastal korraldatavad spordiüritused:

10.07 Karula- Kaika triatlon. Start kell 15:15 Õdre järve äärest
Registreerimine kohapeal kell 14.30-15.00. Ujumine (210 m), rattasõit (7,5 km), jooks (2 km) MN 14,MN 18, MN 40, MN üle 40. SK Karula poolne korraldaja Henno Peegel tel. 516 1479 MTÜ Kaikamäe

24.07 Lüllemäe Kergejõustikupäev Lüllemäe Põhikooli staadionil, peakorraldaja Toomas Pai

29.07 Rattareede III etapp. Koobassaare ring
Lastevõistluse korraldaja Kaidi Mändla, peakorraldaja- Margus Muttik

26.08 Rattareede IV etapp. Kolga ring
Lastevõistluse korraldaja Kaidi Mändla, peakorraldaja- Margus Muttik